

OBČINA VIPAVA

Na podlagi 15., 16., 17. in 18. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98) in na podlagi 16. člena Statuta občine Vipava (Uradno glasilo 4/99) je Občinski svet občine Vipava na svoji 17. redni seji dne, 7.9.2000 sprejel

ODLOK

O UREDITVI CESTNEGA PROMETA V OBČINI VIPAVA

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina odloka)

Občina Vipava s tem odlokom, zaradi nemotnega in varnega prometa na občinskih cestah, določi:

- prometno ureditev v naseljih
- način gonjenja in vođenja živine
- odvoz izločenega in zapuščenega vozila
- odvoz nepravilno parkiranega vozila
- postavitve in vzdrževanje zaščitnih ograj za pešce na nevarnih mestih
- dodatne tehnične in druge ukrepe za varstvo otrok, pešcev in kolesarjev
- odvoz zapuščenih vozil
- odstranitve uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitve nove signalizacije
- območje umirjenega prometa
- območje za pešce
- območje omejene hitrosti

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem odloku, imajo enak pomen kot ga določa zakon o varnosti cestnega prometa.

2. PROMETNA UREDITEV V NASELJIH

3. člen

(namen poglavja)

V tem poglavju se, z namenom zagotovitve nemotnega in varnega poteka prometa, določa

prometna ureditev na javnih prometnih površinah v naseljih na območju občine Vipava.

Javne prometne površine po tem odloku so: ceste, ulice, trgi, kolesarske steze, pločniki, parkirne površine, urejene pešpoti ter vse druge javne poti in druge prometne površine, ki jih kot javne določa zakonodaja.

Sprejeta prometna ureditev mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo.

4. člen

Občinska uprava v okviru prometne ureditve v naseljih:

- določi parkirne površine, način parkiranja, prepoved parkiranja in ustavljanja na določenih cestah in ob trgovskih ter gostinskih lokalih
- odredi postavitev in vzdrževanje varovalnih ograj na nevarnih krajih, kjer so ogroženi pešci
- odredi posebne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok in slabotnih na prehodu čez vozišče v bližini zdravstvenih domov, vzgojnovarstvenih zavodov, šol in podobnih objektov
- odredi postavitev, zamenjavo ali odstranitev prometne signalizacije, če to zahtevajo prometne in varnostne razmere
- odredi ukrepe za umirjanje prometa
- določi prednostne in stranske ceste
- določi enosmerne ceste
- omeji hitrost vožnje skozi naselje na lokalnih cestah
- uredi promet pešcev in promet s kolesi, kolesi z motorjem in vprežnimi vozili
- ukrepa v drugih zadevah lokalnega pomena v naseljih.

5. člen

(opredelitev javnih parkirnih prostorov)

Javni parkirni prostori na območju občine Vipava so splošni in rezervirani.

6. člen

(splošni parkirni prostori)

Splošni parkirni prostori so vsi parkirni prostori na javnih površinah, razen rezerviranih parkirnih prostorov.

Voznik lahko na parkirnem prostoru parkira samo tisto vrsto vozila, za katero je parkirni prostor določen.

Če je parkiranje na splošnih parkirnih prostorih s prometnih znakom omejeno na določen čas, mora voznik označiti čas prihoda s parkirnim listkom iz parkirne ure, ki stoji na parkirnem prostoru, če pa take parkirne ure ni, pa z nameščeno parkirno uro na vidnem mestu v vozilu.

Z denarno kaznijo 5000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

7. člen

(rezervirani parkirni prostori)

Rezervirani parkirni prostori so:

- parkirni prostori, na katerih je parkiranje urejeno ob plačilu parkirnine
- parkirni prostori, ki so rezervirani za potrebe pravnih ter fizičnih oseb v zvezi z opravljanjem njihove dejavnosti
- parkirni prostori, rezervirani za stanovalce
- parkirni prostori, rezervirani za invalide
- drugi rezervirani parkirni prostori

Rezervirani parkirni prostori morajo biti označeni s prometnim znakom in označbo na vozišču. Prometni znak mora vsebovati poleg označbe za vrsto vozil še čas dovoljenega parkiranja in druga obvestila.

Na rezerviranih parkirnih prostorih lahko parkirajo samo tista vozila, ki so jim parkirni prostori namenjeni, in sicer v času, ki je za to določen.

Z denarno kaznijo 5000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje voznik vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

8. člen

(določitev rezerviranih parkirnih prostorov)

Rezervirane parkirne prostore določi občinska uprava z odločbo na podlagi vloge zainteresiranih uporabnikov ali po lastni presoji.

Stroški signalizacije teh prostorov gredo v breme uporabnika, razen prostorov, ki so namenjeni za parkiranje intervencijskih vozil in vozil invalidnih oseb, ki bremenijo občinski proračun.

9. člen

(vzdrževanje, škoda, parkirnina, najemnina)

Upravljalca javnega parkirnega prostora skrbi za vzdrževanje prometne signalizacije, skrbi za red in čistočo, ne odgovarja pa za škodo, ki nastane na vozilu, ki se nahaja na javnem parkirnem prostoru.

Za uporabo rezerviranih parkirnih prostorov plačujejo uporabniki najemnino. Najemnina se ne plačuje za parkirne prostore, ki so rezervirani za invalide in za intervencijska vozila. Najemnine tudi ne plačuje občina Vipava in njeni organi, njene krajevne skupnosti, dobrodelne organizacije, državni organi ter domača društva.

Višino najemnine določi za vsako leto posebej župan s sklepom.

Na mestih, kjer je organizirano čuvanje vozil, se plačuje komunalna takso v skladu z odlokom o komunalnih taksah, ki velja v občini Vipava.

10. člen

(prostori za parkiranje tovornih vozil in avtobusov)

Tovorna vozila in avtobusi so lahko parkirani samo na za to določenih in s prometno signalizacijo označenih parkiriščih.

Občinska uprava lahko izjemoma z odločbo dovoli in določi pogoje za ustavljanje in parkiranje tovornih vozil in avtobusov na drugih lokacijah, če to ni v nasprotju z drugimi predpisi in ne ovira drugih udeležencev v prometu. Višino prispevka za tako parkiranje določi vsako leto župan s sklepom.

11. člen

(posebna uporaba javnih prometnih površin)

Na trgih, pločnikih in podobnih javnih prometnih površinah je dovoljeno:

- občasno postavljanje prodajnih stojnic
- postavitve miz in stolov pred gostinskimi lokali
- izvajanje športnih prireditev
- organizacija zborovanj, zabavnih in kulturnih prireditev

Dovoljenje za posebno uporabo javnih prometnih površin izda občinska uprava.

Soglasje za izvedbo športne ali druge prireditve na cesti, če se prireditev ali z njo povezana preusmeritev prometa odvija na občinskih cestah, izda občinska uprava.

Soglasje za zaporo občinske ceste izda občinska uprava.

3. NAČIN GONJENJA IN VODENJA ŽIVINE

12. člen

(gonič, vodič, jezdec)

Gonič, vodič ali jezdec živali je oseba, ki goni žival oziroma čredo ali vodi žival, namenjeno vleki, prenosu tovora ali žival jezdi.

13. člen

(udeležba živali na občinskih cestah)

Domače živali (konji, govedo, drobnica, psi ipd.), ki lahko ogrožajo promet, so lahko na cesti le v spremstvu osebe, ki jih vamo vodi.

Jezdci smejo uporabljati le poti za jezdece. Vozišče občinske ceste smejo uporabljati le, če je tako določeno s prometnim režimom na teh cestah.

En vodič lahko vodi največ tri vprežne ali jezdne živali v navezi.

Gonič, vodič in jezdec mora imeti dopolnjenih 14 let starosti.

Gonjenje živali je treba organizirati tako, da jih gonič goni v čredi; če je živali veliko, jih je treba

razdeliti v posamezne skupine in med njimi pustiti dovolj prostora za druge prometne udeležence, zlasti za motorna vozila, ki čredo prehitevajo.

Žival je treba voditi ali goniti čim bližje desnemu robu vozišča.

Gonjenje, vodenje in počitek živali na pešpoteh in kolesarskih poteh je prepovedano.

Živali, ki se pasejo ali sicer nahajajo ob občinskih cestah, morajo biti pod nadzorstvom ali zavarovane tako, da ne morejo priti na cesto in ovirati prometa.

Z denarno kaznijo 5000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje jezdec, gonič ali vodič živali oziroma lastnik teh živali, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

14. člen

(označevanje živali ali črede)

Gonič ali vodič živali oziroma črede ali jezdec mora poskrbeti, da bo čreda ponoči ali v pogojih slabe vidljivosti označena spredaj, zadaj in ob strani z lučni ali odsevniki. Označbe morajo biti nameščene tako, da jih udeleženci v cestnem prometu pravočasno opazijo.

Z denarno kaznijo 10000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje jezdec, gonič ali vodič živali, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

15. člen

(čiščenje občinskih cest)

Gonič ali vodič živali oziroma črede ali jezdec mora poskrbeti, da bo občinska cesta po gonjenju in vodenju živali ali po jezdenju ostala čista kakršnikoli nesnag, ki jih te za seboj pustijo.

Z denarno kaznijo 5000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje jezdec, gonič ali vodič živali, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

4. NEPRAVILNO PARKIRANO VOZILO

16. člen

(nepravilno parkirano vozilo)

Vozilo je nepravilno parkirano, če je parkirano:

1. na prehodu za pešce in v razdalji, manjši od 5 m pred prehodom
2. na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu
3. v križišču in v razdalji, manjši od 5 m od najbližjega prečnega roba vozišča
4. v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu
5. na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega; dovoljena je ustavitve na postajališču, če s tem ni oviran avtobusni promet

6. na ozkem in nepreglednem odseku ceste (ovinku, pod klancem)
7. na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano vzdolžno črto na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m.
8. na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeno prometno signalizacijo ali napravo, ki daje svetlobne ali zvočne signale
9. na vozišču ceste, razen če je prometni režim urejen drugače
10. na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil
11. na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu
12. na označenem parkirnem prostoru za invalide
13. na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom
14. na zelenicah in v parkih
15. pred vhomom v stavbo ali garažo oziroma na dovozu do stavbe
16. na posebnem (rezerviranem) parkirnem prostoru
17. na prostorih, določenih za razkladanje dostavnih vozil, ob dovozih in odvozih z gradbišč, na ali pred komunalnimi napravami (hidranti, jaški, kontejnerji za smeti, ipd.)
18. na cestišču, ki je posebej označeno s posebno obvestilno tablo, na kateri je odrejena splošna prepoved prometa zaradi izvedbe prireditve
19. na delih javne parkirne površine med vrisanimi parkirnimi prostori tako, da onemogočajo izvoz že parkiranemu vozilu oziroma uvoz vozila na vrisan parkirni prostor.

Z denarno kaznijo 5000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju s 1. - 11. in 14. - 19. točko tega člena.

Z denarno kaznijo 10000 SIT se za prekršek na kraju prekrška kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju s 12. in 13. točko tega člena.

17. člen

(odreditev odvoza)

Pooblaščen oseba na kraju samem odredi odvoz nepravilno parkiranega vozila z vozilom za odvoz vozil (pajek).

Kopija odredbe oziroma odločbe se vroči lastniku vozila.

Pritožba ne zadrži izvršitve.

Odvoz vozila se opravi na stroške lastnika. Pred začetkom nalaganja vozila za odvoz, je tega potrebno fotografirati in opisati stanje vozila, predvsem že obstoječe vidne poškodbe.

Če lastnik ali voznik odstrani vozilo potem, ko je bila izdana odredba o odvozu vozila in pozvan

izvajalec, da odstrani vozilo, mora voznik oz. lastnik plačati 50 % določene višine stroškov odvoza. Šteje se, da vozilo ni odstranjeno, dokler vlečno vozilo ni odpeljalo.

18. člen

(izročitev kopije odredbe)

Fizični ali pravni osebi, s katero je sklenjena pogodba o odvozu, prevzemu, hrambi, varovanju, vračanju in prodaji nepravilno parkiranih vozil (v nadaljevanju: izvajalec) pooblaščen oseba izroči kopijo odredbe, ki mora biti podpisana s strani pooblaščen osebe.

V pogodbi se dogovorijo tudi cene, na katere daje ob vsaki spremembi soglasje župan.

19. člen

(dejavnost izvajalca)

Izvajalec opravlja dejavnost na zato določenem, zavarovanem in urejenem prostoru. Poslovni objekt mora biti idno označen z imenom podjetja, urnikom poslovanja oziroma izdaje vozil.

Izvajalec vodi evidenco o odvozu, ki mora vsebovati registrsko oznako - če jo vozilo ima, tip vozila, številko šasije - če jo vozilo ima, stanje vozila, barvo vozila, lokacijo odvoza, uro in dan odvoza.

Izvajalec zagotavlja celodnevno (24 ur) hrambo in varovanje prevzetih vozil pred poškodbami in tatvinami ter škodno zavarovanje vozil za čas hrambe.

20. člen

(prevzem vozila, stroški)

Izvajalec je dolžan na zahtevo lastnika oziroma uporabnika vozila proti plačilu stroškov izročiti vozilo. O tem obvesti pooblaščen osebo, ki je odredila odvoz.

Pri prevzemu vozila se vpiše v evidenčno knjigo: datum in uro prevzema ter kdo je vozilo prevzel (prevzemnik se mora izkazati na podlagi osebne dokumenta).

Prevzemniku vozila se zaračunajo stroški hrambe in odvoza na podlagi kopije odredbe odvoza vozila. Za obračunane stroške izda izvajalec račun, ki poleg zakonsko predpisane vsebine vsebuje še: ime in priimek prevzemnika, datum odvoza in datum prevzema vozila, stroške odvoza in hrambe ter podpis prevzemnika.

5. ODVOZ IZLOČENEGA VOZILA

21. člen

(odvoz izločenega vozila)

Za izločeno vozilo, ki ga najkasneje v roku 24

ur. lastnik oz. voznik še ni odstranil s ceste, pooblaščen oseb odredi odvoz.

Za postopek odvoza se smiselno uporabljajo določbe za odvoz nepravilno parkiranih vozil.

6. POSTAVITEV IN VZDRŽEVANJE ZAŠČITNIH OGRAJ ZA PEŠCE NA NEVARNIH MESTIH

22. člen

(pristojnost in vzdrževanje)

Postavitev zaščitnih ograj za pešce na nevarnih mestih odredi občinska uprava.

Zaščitne ograje vzdržuje fizična ali pravna oseba, s katero župan občine Vipava sklene pogodbo.

7. DODATNI TEHNIČNI IN DRUGI UKREPI ZA VARNOST OTROK, PEŠCEV IN KOLESARJEV

23. člen

Dodatne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vrtecev, šol, zdravstvenih zavodov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci pojavljajo v večjem številu, odredi občinska uprava.

8. ODVOZ ZAPUŠČENIH VOZIL

24. člen

(prepoved opustitve)

Na javnih prometnih površinah in drugih javnih površinah (zelenice, parki, ipd.) je prepovedano puščati zapuščena vozila, poškodovana in dotrajana vozila, počitniške prikolice in ostala priklopna vozila, ter zasesti te površine z drugimi večjimi predmeti.

Zapuščeno vozilo je motorno vozilo, ki nima registrskih tablic, ni registrirano ali nihče ne skrbi zanj.

V nadaljevanju vse, kar je predpisano za zapuščena vozila, velja tudi za ostala vozila in predmete iz prvega odstavka tega člena.

Odvoz se opravi na stroške lastnika zapuščenega vozila.

Z denarno kaznijo 10000 SIT se na kraju prekrška kaznuje posameznik, ki ravna v nasprotju s 1. odstavkom tega člena.

25. člen

(odreditev odvoza)

Pooblaščen oseb odredi odvoz zapuščenih vozil na javnih prometnih površinah in drugih javnih površinah.

Pritožba ne zadrži izvršitve odvoza.

26. člen

(izvajalec)

Odvoze opravlja fizična ali pravna oseba, s katero župan sklene pogodbo. V pogodbi se določijo tudi cene, na katere daje ob vsaki spremembi soglasje župan.

27. člen

(postopek)

Pooblaščen oseb mora najprej ugotoviti lastnika in mu odrediti odstranitev vozila.

Če lastnik v 5 dnevnem roku od vročitve odredbe vozila ne odstrani, pooblaščen oseb po predhodnem obvestilu lastniku odredi odstranitev na stroške lastnika.

V primeru, ko pooblaščen oseb ne more ugotoviti lastnika, vozilo označi s posebno nalepko o odstranitvi vozila, na kateri mora biti napis "Občina Vipava", zaporedna številka, datum in napis "Postopek za odvoz".

O najdenem zapuščenem vozilu in njegovi odstranitvi mora pooblaščen oseb sestaviti zapisnik, ki mora vsebovati:

- dan, uro in lokacijo najdbe vozila
- tip vozila
- barvo vozila
- registrsko številko (če jo ima)
- stanje vozila
- podatke o lastniku vozila, če je ta znan
- fotografijo vozila
- datum opozorila lastniku vozila
- lokacijo hrambe vozila
- opis odvoza vozila

V čimkrajšem času, najkasneje pa v roku 7 dni hrambe zapuščenega vozila je izvajalec dolžan pozvati lastnika zapuščenega vozila, da le-to prevzame proti plačilu vseh nastalih stroškov. Istočasno mora izvajalec obvestiti lastnika, da bo tudi nadaljnja hramba bremenila lastnika, in da se po preteku 30 dni hrambe šteje, da se lastnik odpoveduje lastništvu, vozilo pa lahko proda na javni dražbi.

Izvajalec ima na zapuščenem vozilu pridržno pravico, dokler niso plačani vsi stroški.

Če lastnik zapuščenega vozila ni znan, pooblaščen oseb razglasi najdbo z oglasom na oglasni deski Občine Vipava ali na drug krajevno običajen način. V razglasu se tudi navede, da po preteku 30 dni, zaradi opustitve, postane lastnik vozila Občina Vipava. Zapuščeno vozilo se sprejme v hrambo z dnem objave oglasa, in sicer za 30 dni.

Kolikor se v tem roku lastnik ne javi ali noče poravnati vseh nastalih stroškov, se zapuščeno vozilo proda ali uniči.

Vrednost vozila ugotovi uradni cenilec in o tem poda pisno mnenje. Zapuščeno vozilo večje vred-

nosti se proda na javni dražbi, vozilo neznatne vrednosti pa se uniči. Šteje se, da je vozilo neznatne vrednosti, če stroški odvoza, hrambe, cenitve in javne dražbe, presega uradno ocenjeno vrednost vozila.

Iztržena cena zapuščenega vozila, dosežena na javni dražbi, se uporabi za kritje stroškov, povezanih z zapuščenim vozilom. Če lastnik zapuščenega vozila ni znan, razlika med stroški in iztrženo ceno bremeni Občino Vipava.

Stroški uničenja zapuščenega vozila se izterjajo od lastnika zapuščenega vozila, kolikor je znan, sicer bremenijo Občino Vipava.

28. člen

(površina v zasebni lasti)

Za zapuščena vozila, ki se nahajajo na površinah v zasebni lasti, se za odstranitev smiselno uporabljajo določila tega poglavja.

9. ODSTRANITEV UNIČENE, POŠKODOVANE, IZRABLJENE ALI NEUSTREZNO POSTAVLJENE PROMETNE SIGNALIZACIJE TER POSTAVITEV NOVE SIGNALIZACIJE

29. člen

(pristojnost)

Odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitve nove signalizacije odredi pristojni občinski redar.

10. OBMOČJE UMIRJENEGA PROMETA

30. člen

(pojém)

Območje umirjenega prometa je del ceste, cesta ali del naselja, ki je namenjeno predvsem gibanju pešcev in kot tako označeno s prometno signalizacijo.

V območju umirjenega prometa imajo prednost pešci. Voznik mora biti posebno pozoren na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

31. člen

(določitev območja)

Območje umirjenega prometa določi občinski svet s posebnim sklepom.

Označeno mora biti z ustrezno prometno signalizacijo.

11. OBMOČJE ZA PEŠCE

32. člen

(pojém, določitev)

Območje za pešce je prometno območje, ki je namenjeno izključno pešcem. V tem območju lahko vozijo tudi kolesarji in uporabniki posebnih prevoznih sredstev (otročka prevozna sredstva, invalidski vozički ter športni pripomočki in naprave, ki omogočajo hitreje gibanje od hoje pešca), vendar ne smejo ovirati ali ogrozati prometa pešcev.

Območje za pešce določi občinski svet s posebnim sklepom.

Označeno mora biti z ustrezno prometno signalizacijo.

12. OBMOČJE OMEJENE HITROSTI

33. člen

(pojém, določitev)

Območje omejene hitrosti je naselje ali del naselja, kjer je zaradi gostote prometa pešcev in njihove varnosti, potrebno omejiti hitrost vozil pod 50 km/h. Hitrost ne sme biti omejena na manj kot 30 km/h.

Območje omejene hitrosti določi občinski svet s posebnim sklepom.

Označeno mora biti z ustrezno prometno signalizacijo.

34. člen

(omejitev hitrosti na državni cesti)

Zaradi zagotavljanja nemotenega in varnega prometa lahko občinski svet predlaga upravljalcu državne ceste omejitev največje dovoljene hitrosti in določitev posebne prometne ureditve na državni cesti v naselju, ter sprejme enake ukrepe za pomembnejše občinske ceste v naselju.

13. NADZOR NAD IZVAJANJEM ODLOKA

35. člen

(nadzor državnih organov)

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo v skladu s svojimi pristojnostmi pristojni inšpekcijski organi.

36. člen

(nadzor občinskih organov)

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja občinska uprava in občinski redar.

Pristojni občinski redar zaradi nemotenega in varnega prometa opravlja naslednje naloge:

- opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili in izvaja ukrepe, ki so določeni s tem odlokom in predpisi, izdanimi na podlagi tega odloka
- izreka denarne kazni za prekrške na kraju prekrška
- podaja predloge za uvedbo postopka o prekršku
- policijo in inšpekcijske organe obvešča o nepravilnostih
- v skladu z odlokom izdaja odredbe o odvozu nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila
- predlaga odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitev nove signalizacije

14. PREHODNE DOLOČBE

37. člen

Do zaposlitve občinskega redarja, opravlja

nadzor nad izvajanjem tega odloka občinska uprava.

15. KONČNA DOLOČBA

38. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem glasilu.

Številka: 34401-I/2000

Datum: 7.9.2000

SVET OBČINE VIPAVA
ŽUPAN

mag. Ivan Princes, dr. vet. med.